

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT

BASES NUTRICIONALS I FARMACOLÒGIQUES EN FISIOTERÀPIA

Coordinació: Francesc Valenzuela Pascual

Any acadèmic 2014-15

Informació general de l'assignatura

Denominació	BASES NUTRICIONALS I FARMACOLÒGIQUES EN FISIOTERÀPIA
Codi	102716
Semestre d'impartició	2n Q Avaluació Continuada
Caràcter	Obligatòria
Nombre de crèdits ECTS	6
Crèdits teòrics	0
Crèdits pràctics	0
Coordinació	Francesc Valenzuela Pascual
Horari de tutoria/lloc	A convenir Francesc Valenzuela Pascual Telèfon 973 702 459 Ubicació despatx 1.16 Patrick Pons Camps Telèfon 973 702 459 Ubicació despatx 1.16 Jordi Martínez Soldevila Telèfon 973 702 451 Ubicació despatx 2.10
Departament/s	Infermeria
Modalitat	Presencial
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.
Idioma/es d'impartició	castellà-català-anglès
Grau/Màster	Grau en Fisioteràpia
Horari de tutoria/lloc	A convenir Francesc Valenzuela Pascual Telèfon 973 702 459 Ubicació despatx 1.16 Patrick Pons Camps Telèfon 973 702 459 Ubicació despatx 1.16 Jordi Martínez Soldevila Telèfon 973 702 451 Ubicació despatx 2.10
Adreça electrònica professor/a (s/es)	fvp1969@infermeria.udl.cat ppons@infermeria.udl.cat jmartinezs@infermeria.udl.cat

Francesc Valenzuela Pascual
Patrick Pons Camps
Jordi Martínez Soldevila

Informació complementària de l'assignatura

Es recomanen coneixements mínims d'anglès. És recomanable portar la matèria al dia

Assignatura en el conjunt del pla d'estudis:

Bloc de nutrició

L'objectiu general és proporcionar uns coneixements científics teòrics i pràctics, per obtenir una visió global i crítica de la nutrició bàsica i aplicada.

Pel tipus de treball el fisioterapeuta no té que imposar dietes als seus pacients, però, com a professional de la salut és important que tingui coneixements generals de dietètica i nutrició que li puguin ajudar a l'hora d'abordar als pacients o percebre mals hàbits per poder derivar-los al especialista.

Bloc de farmacologia

L'objectiu general és adquirir coneixements bàsics sobre fàrmacs, tant des del punt de vista farmacocinètic, farmacodinàmic, com de les seves aplicacions clíniques. S'incidirà en el reconeixement i la prevenció dels efectes adversos produïts pels fàrmacs, aprofundint en aquells fàrmacs que s'utilitzen en el tractament de les patologies relacionades amb el exercici professional del Fisioterapeuta.

Objectius acadèmics de l'assignatura

Nutrició

- ON1.** Adquirir coneixements bàsics i especialitzats dels nutrients en relació amb la Nutrició humana.
- ON2.** Elaborar dietes bàsiques mitjançant el mètode basat en aliments
- ON3.** Analitzar amb una visió crítica dietes alternatives de la població
- ON4.** Identificar punts comuns entre la nutrició i la fisioteràpia.

Farmacologia

- OF1.** Conèixer els principis farmacològics que permeten descriure els aspectes farmacocinètics i farmacodinàmics
- OF2.** Conèixer i comprendre el funcionament del diccionari de medicaments i principis actius
- OF3.** Conèixer tipus de substàncies i mètodes que estan prohibits en la pràctica de l'esport federat
- OF4.** Conèixer les propietats i els efectes secundaris de les substàncies opioides.
- OF5.** Definir els conceptes bàsics relacionats amb el tractament del dolor agut.
- OF6.** Conèixer l'història, la situació actual i la perspectiva futura dels medicaments antiinflamatoris no esteroïdals

(AINEs), les substàncies opioides, els anestèsics i els corticoides.

OF7. Descriure els mecanismes de funcionament dels AINEs, les substàncies opioides, els anestèsics i els corticoides, i els seus efectes secundaris

OF8. Conèixer el funcionament i la utilització de la teràpia amb els AINEs, les substàncies opioides, els anestèsics i els corticoides.

OF9. Explicar els conceptes bàsics relacionats amb el tractament farmacològic del dolor crònic

Competències

Competències estratègiques de la Universitat de Lleida:

Vénen marcades pel Pla Director de Docència.

Competències específiques de la Titulació:

Nutrició:

1. Conèixer les funcions dels macronutrients en l'organisme, així com les ingestes recomanades.
2. Conèixer les funcions que les vitamines i minerals realitzen en l'organisme, així com les seves necessitats, recomanacions i conseqüències del seu dèficit
3. Conèixer els diferents grups d'aliments i la seva composició.
4. Proporcionar coneixements teòrics que permetin comprendre les característiques fisiològiques de les diferents etapes
5. Conèixer tipus de dietes recomanades i alternatives
6. Saber llegir les etiquetes del aliments
7. Saber calcular les necessitats energètiques.
8. Comprendre les tables de composició d'aliments i fer-ne ús.
9. Saber relacionar les funcions pròpies del fisioterapeuta amb l'alimentació del pacient i les seves alteracions.

Farmacologia:

1. Conèixer els fonaments farmacocinètics i farmacodinàmics: descriure els processos d'absorció, distribució, metabolisme i excreció que els fàrmacs experimenten en l'organisme després de la seva administració, així com, els seus principals mecanismes d'acció.
2. Conèixer els factors que modifiquen els efectes dels fàrmacs.
3. Saber valorar i informar sobre les interaccions medicamentoses, reaccions adverses i problemes de sobredosificació i intoxicació medicamentoses que es pugui detectar en un pacient.
4. Identificar els principals grups farmacològics emprats en el tractament de patologies, especialment aquells consumits més habitualment per persones sotmeses a fisioteràpia.
5. Adquirir habilitats en l'obtenció d'informació sobre medicaments humà.
6. Adquirir coneixements sobre substàncies i mètodes relacionats amb el dopatge.

Competències transversals de la Titulació:

1. Capacitat d'anàlisi i síntesi
2. Capacitat d'aplicar els coneixements en la pràctica
3. Coneixements generals bàsics de l'àrea d'estudi.

4. Habilitats d'investigació
5. Habilitats de gestió de la informació (buscar i analitzar)
6. Capacitat per generar noves idees (creativitat)
7. Resolució de problemes

Continguts fonamentals de l'assignatura

NUTRICIÓ

Tema 1. Conceptes generals sobre alimentació i nutrició.

Tema 2. Macronutrients i micronutrients

Tema 3. Aliments .

Tema 4. Fisiologia de la nutrició

FARMACOLOGIA

Tema 1. Principis generals de farmacologia

Tema 2. Farmacocinètica

Tema 3. Farmacodinàmica

Tema 4. Reaccions adverses

Tema 5. Interaccions medicamentoses

Tema 6. Tractament farmacològic

Eixos metodològics de l'assignatura

Descripció:	Activitat (1)	HTP (2) (Hores Minuts)	HTNP (3) (Hores Minuts)
Presentació assignatura.	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
Conceptes generals de farmacologia. Introducció a la farmacocinètica	Seminari i debats	2 Hores	3 Hores
Maneig del Vademècum i interpretació fàrmacs	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
Maneig del Vademècum i interpretació fàrmacs	Seminari i debats	2 Hores	3 Hores
Farmacodinàmica i reaccions adverses als fàrmacs	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hora	3 Hores

Descripció:	Activitat (1)	HTP (2)	HTNP (3)
		(Hores Minuts)	(Hores Minuts)
Farmacodinàmica i reaccions adverses als fàrmacs	Seminari i debats	2 Hora	3 Hores
Interaccions medicamentoses	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
Pràctica sobre dopatge	Seminari i debats	2 Hores	3 Hores
Tractament amb analgèsics opioides	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hora	3 Hores
Tractament amb analgèsics opioides	Seminari i debats Els dos grups	2 Hores	3 Hores
Una visió general de la farmacologia amb substàncies antiinflamatòries no esteroïdals (AINEs)	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
Utilització dels AINEs en el dolor/inflamació agut + cas clínic	Seminari i debats	2 Hores	3 Hores
Una visió general de la farmacologia amb anestèsics locals Utilització dels anestèsics locals en el tractament del dolor i la inflamació + cas clínic	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
Introducció al tractament farmacològic del dolor crònic	Seminari i debats	2 Hores	3 Hores
Tractament del dolor crònic + cas clínic	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hora	3 Hores
EXAMEN INTRODUCCIÓ NUTRICIÓ-FARMA	EXAMEN	2 Hores	3 Hores
Conceptes generals de nutrició Macronutrients i micronutrients	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
Activitat pràctica sobre necessitats energètiques	Seminari i debats	2 Hores	3 Hores

Descripció:	Activitat (1)	HTP (2)	HTNP (3)
		(Hores Minuts)	(Hores Minuts)
Els aliments	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
Activitats amb taules de composició d'aliments	Seminari i debats	2 Hores	3 Hores
Fisiologia de la nutrició	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
Etiquetat dels aliments Dietes alternatives: dissociades, hiperproteiques, vegetarianes, ovo-lacto-vegetarianes, lacto-vegetarianes	Seminari i debats	2 Hores	3 Hores
Introducció del per què la dieta interacciona amb la fisioteràpia.	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
Cas pràctic amb grups.	Seminari i debats	2 Hora	3 Hores
Relació dels nutrients amb el col·lagen i la inflamació.	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
Cas pràctic en grup	Seminari i debats	2 Hores	3 Hores
Relació de la nutrició amb el dolor i diferents patologies degeneratives. Lesions esportives, tabac i nutrició	Lliçó magistral i classes participatives	2 Hores	3 Hores
Cas pràctic en grup	Seminari i debats	2 Hores	3 Hores

(1) Exemples d'activitats:

Aprenentatge basat en problemes

Avaluació

Debats

Estudi

Estudi de cas

Exposició d'esdeveniments

Lectures

Lliçó magistral

Pràctiques d'aula

Pràctiques externes/visites

Seminari

Treballs

Tutoria

Altres

(2)HTP = Hores de Treball Presencial

(3)HTNP = Hores de Treball No Presencial

Sistema d'avaluació

Objectius	Activitats d'Avaluació	Criteris	%	O/V (1)	I/G (2)	Observacions
ON1	Examen teòric nutrició	Domina els continguts de l'assignatura.	35	O	I	Dilluns 23/03 a les 17:00 aula 1.01 FI
OF1-9	Examen teòric farmacologia del dolor i la inflamació	Domina els continguts de l'assignatura.	36	O	I	Divendres 22/05 a les 15:00 aula 1.02 FI
ON2-4 OF6-8	Registre anecdòtic	Rúbrica	29	O	G/I	Les bases es trobaran a l'aula virtual

(1)Obligatòria / Voluntària (2)Individual / Grupal

Aquesta assignatura segueix les [normatives d'avaluació de la UdL](#).

Avaluació contínua:

Per aprovar aquesta assignatura s'ha d'obtenir un 5 de nota global. Per poder fer la mitja ponderada de les notes obtingudes en les diferents activitats d'avaluació és imprescindible que totes elles estiguin aprovades amb un 5.

Tant l'examen teòric inicial com el de recuperació, constaran de 30 (40% del total de la prova) preguntes tipus test (de 4 possibles respostes, de les quals només hi haurà una verdadera, amb un descompte de 0,25 per error) i 4 (60% del total de la prova) preguntes curtes a desenvolupar.

La recuperació del registre anecdòtic constarà de diferents proves pràctiques que demostrin que l'alumne ha assolit els objectius ON2-4 i OF6-8.

L'examen de recuperació de la part teòrica tindrà lloc el dia 03 de juny a les 15:00 a l'aula 1.03 FI.

Avaluació única: [article 1.5. punt 2](#)

Constarà d'un examen únic amb dos diferents apartats

- examen teòric que constarà de 60 (40% del total de la prova) preguntes tipus test (de 4 possibles respostes, de les quals només hi haurà una verdadera, amb un descompte de 0,25 per error) i 8 (60% del total de la prova) preguntes curtes a desenvolupar. 75% de la nota.
- examen pràctic on l'alumne haurà de realitzar diferents proves pràctiques que demostrin que ha assolit els objectius ON2-4 i OF6-8. 25% de la nota

Bibliografia i recursos d'informació

General

Nutrició

Guyton AC, Hall JE. Tratado de fisiología médica. 11ª Ed. Editorial Elsevier Saunders; 2006.

Roach, J.O. Lo esencial en Metabolismo y Nutrición. 2ª Ed. Editorial ElSevier- Masson; 2003

Cervera, Pilar; Clapes, Jaume, Rigolfas, Rita. Alimentación y dietoterapia. 4ª Ed. Madrid: Editorial Interamericana. Mc Graw-Hill; 2004.

Valentí Fuster. *La ciencia de la salud*. Planeta 2006

Farmacologia

Betés, Durán, Mestres, Nogués. Farmacología para fisioterapeutas. Madrid: Editorial Médica Panamericana; 2008

Nebreda CL, Urban BJ. Manual de fármacos utilizados en el tratamiento del dolor crónico. IASP PRESS, Seattle. 2001

Vademecum Internacional. Medicom. Madrid. 2011

Meana Martínez, José Javier; Barturen. Drogas y deporte: farmacología del dopping. Universidad de Deusto. Bilbao; 1995.

Complementaria

Nutrició

Muñoz, M. Aranceta, J. García-Jalón, I. Nutrición aplicada y dietoterapia. Pamplona: Eunsa; 2005

OCU. El etiquetado de los alimentos. Madrid: Edocusa; 2000

Jean Seignalet. *La alimentación: la 3ª Medicina*. Integral. 2012

Montse Folch. *Zumoterapia para tu salud*. Styria de Ediciones y Publicaciones, sl. 2009.

Barry Sears. *La inflamación silenciosa*. Ediciones Urano; 2007

Gerard salama. *Medicina anti-aging. Medicina del futuro*. Viceversa, 2011.